NN 101/2019 (23.10.2019.), Odluka Ustavnog suda Republike Hrvatske broj: U-IIIA-4243/2018 od 9. srpnja 2019.

USTAVNI SUD REPUBLIKE HRVATSKE

2045

Ustavni sud Republike Hrvatske, u sastavu Miroslav Šeparović, predsjednik, te suci Andrej Abramović, Ingrid Antičević Marinović, Mato Arlović, Snježana Bagić, Branko Brkić, Mario Jelušić, Lovorka Kušan, Josip Leko, Davorin Mlakar, Rajko Mlinarić, Goran Selanec i Miroslav Šumanović, odlučujući o ustavnoj tužbi koju je podnijela Jelena Komljenović iz Vinkovaca, koju zastupa Vesna Šnur, odvjetnica u Vinkovcima, na sjednici održanoj 9. srpnja 2019. donio je

ODLUKU

I. Ustavna tužba se usvaja.

II. Vrhovni sud Republike Hrvatske dužan je donijeti odluku o reviziji podnositeljice izjavljenoj 4. srpnja 2018. protiv presude Županijskog suda u Slavonskom Brodu broj: Gž Ob-12/2016-8 od 17. svibnja 2018. i odluku u predmetu koji se vodi pred tim sudom pod brojem Rev-704/2019 u najkraćem mogućem roku, ali ne duljem od šest (6) mjeseci, računajući od prvog idućeg dana nakon objave ove odluke u »Narodnim novinama«.

III. Na temelju članka 63. stavka 3. Ustavnog zakona o Ustavnom sudu Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 99/99., 29/02. i 49/02. – pročišćeni tekst), podnositeljici ustavne tužbe Jeleni Komljenović iz Vinkovaca, J. Kozarca 2 A, određuje se primjerena naknada zbog povrede ustavnog prava na razumnu duljinu postupka zajamčenog člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.) u iznosu od 9.000,00 kuna.

IV. Naknada iz točke III. ove izreke bit će isplaćena iz državnog proračuna u roku od tri (3) mjeseca od dana podnošenja zahtjeva podnositeljice Ministarstvu pravosuđa Republike Hrvatske za njezinu isplatu.

V. Ova odluka objavit će se u »Narodnim novinama«.

Obrazloženje

I. POSTUPAK PRED USTAVNIM SUDOM

1. Jelena Komljenović iz Vinkovaca (u daljnjem tekstu: podnositeljica) podnijela je 17. studenoga 2018. ustavnu tužbu smatrajući da joj je zbog dugotrajnosti postupka koji se vodio pred Županijskim sudom u Slavonskom Brodu (u daljnjem tekstu: drugostupanjski sud) pod brojem Gž Ob-12/16 povrijeđeno ustavno pravo na suđenje u razumnom roku zajamčeno člankom 29. stavkom 1. Ustava Republike Hrvatske (»Narodne novine« broj 56/90., 135/97., 113/00., 28/01., 76/10. i 5/14.).

Ustavna tužba podnesena je u povodu rješenja Vrhovnog suda Republike Hrvatske broj: Gžzp II-34/18-3 od 24. rujna 2018., kojim je odbijena žalba podnositeljice i potvrđeno rješenje Vrhovnog suda broj: Gzp II-7/18-5 od 19. lipnja 2018. kojim je podnositeljici zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku određena primjerena naknada u iznosu od 500,00 (petsto) kuna.

2. Za potrebe ustavnosudskog postupka, na temelju članka 69. alineje 3. Ustavnog zakona Ustavnom sudu, dostavljen je spis Općinskog suda u Vinkovcima broj: Pu P-252/2019.

II. PREGLED RADNJI U POSTUPKU

3. Parnični postupak pred Općinskim sudom u Vinkovcima (u daljnjem tekstu: prvostupanjski sud), pod brojem P-889/13, pokrenut je 26. rujna 2013. tužbom podnositeljice protiv I. tuženika Ivana Zoke i II. tuženika Stjepana Zoke radi diobe bračne stečevine, ulaganja u nekretninu II. tuženika i isplate.

Prvostupanjski sud održao je ukupno osam ročišta te je proveo gospodarsko – građevinsko vještačenje i ispitao u dokaznom postupku svjedoke, podnositeljicu i I. i II. tuženika.

Rješenjem prvostupanjskog suda broj: P-889/13-18 od 27. siječnja 2014. dozvoljena je zabilježba spora koji se vodi pod brojem P-889/13 na nekretninama upisanim u zemljišnoknjižni uložak broj: 9173 k.o. Vinkovci.

Presudom prvostupanjskog suda broj: P-889/13-52 od 8. siječnja 2015. djelomično je usvojen tužbeni zahtjev podnositeljice.

Protiv navedene presude I. tuženik i II. tuženik izjavili su žalbu 22. siječnja 2015. te je spis 6. ožujka 2015. otpremljen Županijskom sudu u Vukovaru gdje je zaprimljen pod brojem Gž-468/15.

Rješenjem predsjednika Vrhovnog suda broj: Su-IV-157/16-2 od 21. ožujka 2016. predmet broj: Gž-468/15 ustupljen je na rješavanje Županijskom sudu u Slavonskom Brodu gdje je zaprimljen pod brojem Gž Ob-12/2016.

Podnositeljica je Županijskom sudu u Slavonskom Brodu podnijela zahtjev za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku.

Predsjednik Županijskog suda u Slavonskom Brodu, rješenjem broj: Su-Gzp I-8/2017-4 od 18. prosinca 2017., odredio je rok od 2 (dva) mjeseca za rješavanje predmeta broj: Gž Ob-12/2016.

Sudac koji postupa u predmetnom spisu navedenu odluku zaprimio je 19. prosinca 2017.

Podnositeljica je 10. svibnja 2018. podnijela Vrhovnom sudu zahtjev za isplatu primjerene naknade zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku, navodeći da predmet broj: Gž Ob-12/2016 nije riješen nakon proteka roka određenog rješenjem od 18. prosinca 2017.

Predmet broj: Gž Ob-12/2016 riješen je na sjednici vijeća Županijskog suda u Slavonskom Brodu 17. svibnja 2018.

Vrhovni sud je rješenjem broj: Gzp II-7/18-5 od 19. lipnja 2018. utvrdio da je zahtjev podnositeljice za isplatu primjerene naknade osnovan te je odredio primjerenu naknadu zbog povrede prava na suđenje u razumnom roku u iznosu od 500,00 (petsto) kuna.

Podnositeljica je protiv presude Županijskog suda u Slavonskom Brodu broj: Gž Ob-12/2016-8 od 17. svibnja 2018. podnijela reviziju 4. srpnja 2018.

Postupajući po prijedlogu I. i II. tuženika Općinski sud u Vukovaru, Stalna služba u Vinkovcima, rješenjem broj: Pu P-1596/15 od 30. kolovoza 2018. naložio je zemljišno-knjižnom odjelu istog suda brisanje zabilježbe spora koji se vodio pod brojem P-889/13 na nekretninama upisanim u zemljišnoknjižni uložak broj: 9173 k.o. Vinkovci.

Protiv navedenog rješenja podnositeljica je 10. rujna 2018. izjavila žalbu koja je rješenjem Županijskog suda u Slavonskom Brodu, Stalne službe u Požegi broj: Gž Ob-3/2018-2 od 20. studenoga 2018. odbijena kao neosnovana.

Protiv navedenog rješenja Županijskog suda u Slavonskom Brodu, Stalne službe u Požegi, podnositeljica je podnijela reviziju 9. siječnja 2019.

Općinski sud u Vinkovcima otpremio je spis Vrhovnom sudu na nadležno postupanje.

U trenutku odlučivanja o ustavnoj tužbi postupak se vodi pred Vrhovnim sudom radi odlučivanja o reviziji podnositeljice podnesenoj protiv rješenja Županijskog suda u Slavonskom Brodu, Stalna služba u Požegi broj: Gž Ob-3/2018-2 od 20. studenoga 2018. pod brojem Rev-704/2019.

Za reviziju podnositeljice izjavljenu 4. srpnja 2018. protiv presude Županijskog suda u Slavonskom Brodu broj: Gž Ob-12/2016-8 od 17. svibnja 2018. nije formiran predmet na Vrhovnom sudu.

III. MJERODAVNO PRAVO

4. U rješenju broj: U-IIIVs-3669/2006 i dr. od 2. ožujka 2010. (»Narodne novine« broj 34/10.) Ustavni sud opisao je razvoj pravne zaštite ustavnog prava na suđenje u razumnom roku od trenutka njegovog uvođenja u hrvatski pravni sustav, stupanjem na snagu Promjene Ustava Republike Hrvatske 9. studenoga 2000. (»Narodne novine« broj 113/00.), do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 153/09.).

U rješenju broj: U-IIIA-322/2014 od 23. prosinca 2014. (»Narodne novine« broj 8/15.) Ustavni sud opisao je i daljnji razvoj tog mehanizma pravne zaštite sve do 14. ožujka 2013. kada je stupio na snagu Zakon o sudovima (»Narodne novine« broj 28/13.; u daljnjem tekstu: ZoSud/13). U glavi VI. tog zakona pod nazivom »Zaštita prava na suđenje u razumnom roku« propisan je novi, drugačiji model zaštite prava na suđenje u razumnom roku u odnosu na onaj koji je bio na snazi u ranijem zakonodavnom razdoblju.

ZoSud/13 do danas je izmijenjen nekoliko puta:

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 33/15.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/15.)

– Uredbom o dopuni Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 82/16.)

– Zakonom o izmjenama i dopunama Zakona o sudovima (»Narodne novine« broj 67/18.).

Odredbe koje se odnose na zaštitu prava na suđenje u razumnom roku (članci 63. – 70. ZoSud-a/13) nisu mijenjane.

5. Pregled pravnih sredstava za zaštitu prava na suđenje u razumnom roku od 2002. do 2013. godine (stupanja na snagu ZoSud-a/13) Ustavni sud dao je u odluci broj: U-IIIA-1031/2014 od 27. travnja 2016. (»Narodne novine« broj 50/16.).